

Oređownik Urzędowy

POWIATU PUCKIEGO

Wychodzi wedle potrzeby przynajmniej raz w tygodniu. — Przedpłata miesięczna 2 złote polskie.
:—: Poszczególny numer 0,30 złp. :—:

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 0,80 złp. od jednołamowego wiersza drobnego druku, re-
:—: klamy 1,20 złp. od wiersza. :—:

Redakcja: Wydział Powiatowy w Pucku. — Drukiem „Gazety Kaszubskiej“ w Wejherowie.

Nr. 68

Puck, sobota, dnia 29 listopada 1924 r.

Rok 38

Treść:

500. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 14. XI. 24 r. o lichwie pieniężnej (Dz. Ustaw nr. 99 poz. 922).
501. Umowa wykonawcza zawarta w dniu 31. I. 24 r. pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Wolnego Miasta Gdańska w wykonaniu art. 22 umowy polsko-gdańskiej z dnia 24. 10. 1921 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. nr. 24 poz. 226).
502. Komunikat Urzędu Emigracyjnego w Warszawie o położeniu emigrantów polskich na Kubie i Meksyku.
503. Ogłoszenie Starostwa Krajowego Pomorskiego w sprawie kursu dla kandydatek na położne.
504. Obwieszczenie w sprawie wydawnictwa „Tablic Miar Metrycznych“.
505. Zatwierdzenie przełożonego obszaru dworskiego w Poczerninie.
506. Obwieszczenie Urzędu dla Rozbitków w Pucku dot. desek, znalezionych na wybrzeżu przy Karwi i Ostrowie.

500.

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 14 listopada 1924 r. o lichwie pieniężnej.

Na mocy §§ 2, 4, 5, 8 i 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 roku o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 574) zarządza się co następuje:

§ 1. Przedsiębiorstwa trudniące się czynnościami bankowymi obowiązane są przedstawiać właściwym izmom skarbowym najpóźniej do dnia 5 każdego miesiąca wykazy:

- a) najwyższych wymawianych i pobieranych procentów i prowizji:
- 1) przy dyskoncie weksli;
 - 2) na rachunkach debetowych otwartego kredytu;
 - 3) od pożyczek terminowych;
 - 4) od pożyczek na zastaw papierów wartościowych i towarów;
 - 5) od pożyczek na zastaw ruchomości z wyjątkiem papierów wartościowych i towarów, przyczem należy podać osobno wysokość wynagrodzenia pobieranego za ubezpieczenie ruchomości, ich przechowanie i szacowanie;
 - 6) od gwarancji udzielanych z tytułu eksportu;
 - 7) od gwarancji udzielanych w formie indosu na wekslu i innych;

b) najwyższych opłat pobieranych jednorazowo przy czynnościach:

- 1) inkasa;
- 2) zleceń giełdowych;
- 3) wystawianych zaświadczeń walutowych;
- 4) wydania akredytywy.

Za datę przedstawienia uważaną będzie również data nadania na pocztę listu poleconego z wykazem.

§ 2. Podawane w wykazach korzyści majątkowe przy czynnościach kredytowych nie mogą przekraczać 24% w stosunku rocznym.

Przepis zawarty w ustępie 1 niniejszego paragrafu nie obejmuje zwrotu kosztów porta, damna i opłat stemplowych w rzeczywistej ich wysokości, oraz prowizji obrotowej na rachunkach otwartego kredytu i bieżących, która jednak nie może przekraczać 1/4% kwartalnie od większej strony obrotu po potrąceniu salda i pozycji frankowanych.

Przy pożyczkach na zastaw ruchomości, z wyjątkiem papierów wartościowych i towarów, podane w wykazach korzyści majątkowe nie mogą przekraczać 24% w stosunku rocznym tytułem procentów i prowizji od udzielanych pożyczek oraz aż do odwołania 3% miesięcznie od sumy udzielanych pożyczek tytułem wynagrodzenia za ubezpieczenie przedmiotów zastawu, ich przechowanie i szacowanie.

§ 3. Umowy o pożyczki pieniężne zawarte po dniu 1 lipca 1924 r., a przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w których wymówione korzyści majątkowe ponad normy przewidziane w § 2 niniejszego rozporządzenia, nie zostały pobrane przed tym terminem, ulegają wykonaniu w ten sposób, że korzyści te mogą być pobrane w umówionej wysokości za czas do najbliższego terminu ich płatności. Termin ten nie może przekraczać jednego miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Izby skarbowe nie później niż w dniu 10 każdego miesiąca odsyłają otrzymane wykazy wraz z odpowiednim spisem do Ministerstwa Skarbu. Jednocześnie izby nadsyłają listę instytucji bankowych, które wymienionych wykazów w terminie nie nadesłały.

§ 5. Kontrola nad wykonaniem przepisów zawartych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 574) oraz w rozporządzeniu niniejszem przez spółdzielnie, trudniące się czynnościami bankowymi i należące do związków rewizyjnych (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach — Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), może być na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu powierzona związkom rewizyjnym.

§ 6. Spółdzielnie należące do tych związków rewizyjnych, które uzyskały prawo kontroli na podstawie § 5 niniejszego rozporządzenia, czynią zadość obowiązkowi przewidzianemu w § 1 tegoż rozporządzenia, przedstawiając wykazy w oznaczonym terminie właściwym związkom rewizyjnym.

W razie stwierdzonego przekroczenia przepisów zawartych w §§ 1 i 2 niniejszego rozporządzenia związek rewizyjny obowiązany jest zawiadomić o tem właściwą władzę skarbową II instancji.

§ 7. Winni przekroczenia przepisu zawartego w § 2 niniejszego rozporządzenia ulegają karze przewidzianej w § 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 24 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 574).

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1924 r. Jednocześnie traci moc rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 684) i z dnia 18 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 808) oraz rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 1 września 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 758).

Minister Skarbu: W. Grabski

Minister Sprawiedliwości: Wł. Wyganowski

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości interesowanych.

Puck, dnia 24. 11. 1924 r.

Starosta: Lipski.

501.

Umowa Wykonawcza

zawarta w dniu 20. stycznia 1924 r. pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Wolnego Miasta Gdańska w wykonaniu art. 22. umowy polsko-gdańskiej z dnia 24. 10. 1921 r.

Mianowani pełnomocnicy:

za Rzeczpospolitą Polską:

Leon Pluciński, Komisarz Generalny Rzeczypospolitej Polskiej, w Gdańsku.

Za Wolne Miasto Gdańsk:

Dr. Albert Frank, senator Wolnego Miasta Gdańska.

zgodził się na następujące postanowienia:

Art. 1.

Do wystawienia legitymacyj przewidzianych i określonych w art. 20. Umowy z dnia 24. października 1921 r. należy używać kartonu

koloru niebieskiego o wymiarze 20 cm. × 14 cm., zaś do wystawienia legitymacji w myśl art. 21. kartonu żółtego koloru o tym samym wymiarze.

Legitymacje te wystawiane będą przez właściwe do tego władze w języku niemieckim i polskim ściśle według formy i treści przyległych dwóch wzorów (zał. 1 i 2) Wypełnienie legitymacji następuje również w języku niemieckim i polskim. Jeżeli właściciel legitymacji posiada przy sobie dowód osobisty (paszport), wzgl. inny dokument urzędowy lub urzędowo potwierdzony, zaopatrzone w fotografię, wówczas można obyć się bez fotografii na tej legitymacji. W tym wypadku w miejscu przeznaczonym na fotografię oznaczony być winien numer i data posiadanego dowodu osobistego wzgl. innego dokumentu urzędowego z fotografią, oraz podana władza, która dowód wystawiła. Dowód zaopatrzone w fotografię musi się mieć stale przy sobie i na żądanie pokazać.

Art. 2.

Legitymację wystawia się na przeciąg jednego roku kalendarzowego.

Legitymacja musi być bezzwłocznie zwrócona o ile upłynął termin ważności, wzgl. jeżeli odpadł powód, dla którego ją wystawiono.

Art. 3.

Legitymację wystawia się na podstawie pisemnego zgłoszenia, złożonego u kompetentnej władzy wystawiającej. O ile nie zachodzą żadne wątpliwości, władza wystawiająca przesyła wystawioną legitymację do odnośnej władzy drugiej strony celem potwierdzenia. Potwierdzenie legitymacji następuje bezzwłocznie, o ile niema zastosowania art. 4.

Po potwierdzeniu legitymację zwraca się władzy wystawiającej, która wręcza ją bezzwłocznie wnioskodawcy.

Art. 4.

Władza tej strony, która potwierdza legitymację wystawioną przez drugą stronę, może w razie wątpliwości porozumieć się bezpośrednio z władzą wystawiającą legitymację.

Art. 5.

Po upływie terminu ważności legitymacji można na niej zaznaczyć, że legitymacja ważna jest na dalszy rok kalendarzowy.

Przedłużenie legitymacji wymaga potwierdzenia przez władzę drugiej strony jak w art. 3 i 4 niniejszej umowy.

Art. 6.

Legitymacja może być odebrana tylko przez władze tej strony, która ją wystawiła, wyjąwszy wypadki wyraźnego nadużycia.

W razie odebrania legitymacji, władze winny powiadomić o odebraniu legitymacji odnośne władze drugiej strony przy zapodaniu powodu odebrania.

Art. 7.

Legitymacje przewidziane w art. 20 wystawia się uprawnionym do tego osobom w wieku powyżej lat 14. Osoby poniżej lat 14 mogą przekraczać granicę poza miejscami specjalnie wyznaczonymi tylko w tym wypadku, gdy są imiennie wyszczególnione w legitymacjach, wydanych dla osób dorosłych.

Art. 8.

Za wystawienie jak również za potwierdzenie legitymacji przewidzianych w art. 20 i 21 wspomnianej wyżej umowy nie pobiera się żadnych należności.

Strona wystawiająca może żądać zwrotu faktycznych kosztów wystawienia legitymacji.

Art. 9.

Niniejsza dodatkowa umowa wykonawcza wchodzi w życie z dniem 10 lipca 1924 r.

(—) Leon Pluciński, (—) Dr. Jur. Albert Frank

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 20. 11. 1924 r.

Starosta: Lipski.

502.

Komunikat Urzędu Emigracyjnego w Warszawie o położeniu emigrantów polskich na Kubie i Meksyku.

Wobec tego, że pomimo ostrzeżeń Urzędu, ogłaszanych parokrotnie w prasie, wiele osób stara się w dalszym ciągu o uzyskanie paszportów na wyjazd do Kuby. Urząd Emigracyjny podaje następujące informacje o położeniu emigrantów polskich na tej wyspie uzyskane drogą urzędową.

W obecnej chwili przebywa na Kubie od 5 do 6 tysięcy emigrantów, podających się za obywateli polskich. Ludzie ci, prócz bardzo nielicznych wyjątków, przybyli wyłącznie w celu przedostania się do Stanów Zjedn. Łudzone ich bowiem w celach zysku, że wobec bliskiej odległości Kuby do tego kraju i łatwości otrzymania wizy, podróż ta nie będzie przedstawiała żadnych trudności. Po przekonaniu się, że padli ofiarą swej łatwowierności, ludzie ci próbują znaleźć pracę na miejscu, wskutek jednak panującego na Kubie od lat kilku bezrobocia i nagromadzenia dziesiątków tysięcy emigrantów różnych narodowości, znalezienie pracy jest najczęściej niemożliwe albo też ofiarowane są nadzwyczaj liche nie wystarczające na utrzymanie zarobki. Pozostawieni sami sobie, bezradni, bez znajomości języka, bez pomocy z zewnątrz, emigranci polscy skazani są na ostatnią nędzę. Leżą tygodniami na barłogach w dusznych i brudnych szopach lub wprost po ogrodach i polach, przetrząsają kosze ze śmieciami, aby znaleźć w nich stęchłe okruchy i zaspokoić głód. Ci, którzy pracują, w niewiele lepszych są warunkach. Koszt utrzymania jest na Kubie wysoki, wynosi przeciętnie 1 dolar 20 centów za samo jedzenie, zarobki zaś przy budowie kolei lub plantacjach trzciny cukrowej wynoszą niewyżej 1 dolar 50 centów, nie wystarczają więc na mieszkanie, odzież i inne konieczne wydatki. To też mieszkania emigrantów przedstawiają okropny widok. Po kilkanaście osób — mężczyzn i kobiet — gnieździ się w jednym pokoju, często bez łóżek, na ziemi.

Warunki klimatyczne i zdrowotne są przytem zabójcze dla polskich emigrantów. Tropikalne upały, febra, choroby skórne i weneryczne

zabierają wiele ofiar ludzkich, a nędza oddaje częstokroć kobiety do domów rozpusty. Bójki i krzywdy powstałe na tle swarów pomiędzy poszczególnymi narodowościami i nadużyć oszustów spekulujących na nędzy emigrantów dopełniają miarę ich cierpień.

Niektórzy wychodzący chcąc za wszelką cenę wydostać się z Kuby korzystając z usług szwarcowników, którzy proponują im przejazd do Stanów Zjednoczonych, lecz transporty te zwykle kończą się tragicznie, gdyż straż wojskowa czuwająca nad wybrzeżem ostrzeliwuje łodzie, a burzliwe w tym pasie morze, na którym pozostają nieraz kilka dni, próbując obejść czujność straży, zatapia je.

Inni padają ofiarą specjalnych przedsięwzięć złodziejskich, które pobierają około 200 dolarów od osoby za przewiezienie do Stanów, w rzeczywistości jednak przewożą ich na drugą stronę wyspy i tam wysadzają na bezludnym polu, tłómacząc, że jest to terytorjum Stanów i że dalszą podróż odbyć mogą koleją.

Znaczna część emigrantów przedostaje się do Meksyku, sądząc mylnie, że przekroczenie lądowej granicy przedstawia mniej trudności i jest bezpieczniejsze. Lecz na wybrzeżu meksykańskim, jak głoszą wieści, zorganizowane bandy uzbrojonych rabusiów napadają na emigrantów lądujących w odludnych miejscowościach, rabują ich, a często, dla zatarcia śladów, mordują i rzucają ciała do morza.

Pomijając to niebezpieczeństwo, warunki życia w Meksyku są podobnie jak na Kubie bardzo niekorzystne i ciężkie dla emigrantów polskich, nieznanymi języka i pozbawionych opieki. Wobec ostatnich walk domowych i ciągłych zamieszek politycznych panuje bowiem w kraju tym zastój przemysłowy i bezrobocie.

Ostrzega się przeto tych, którzy chcąc wbrew przepisom emigracyjnym wydanym przez Stany Zjednoczone przedostać się do tego kraju przez Kubę lub Meksyk, aby nie ulegali radom i obietnicom osób, które namawiają do kupna kart okrętowych i do obejścia wymaganych formalności podróży.

W celu wykorzystania podobnej szkodliwej i nieprawnej propagandy należy zawiadamiać o niej władze miejscowe lub Urząd Emigracyjny.

Powyższe ostrzeżenie Urzędu Emigracyjnego podaję interesowanym do wiadomości.

Puck, dnia 22. 11. 1924 r.

Starosta: Lipski.

503.

Ogłoszenie

Starostwa Krajowego Pomorskiego w sprawie kursu dla kandydatek na położne.

Najbliższy dwunastomiesięczny kurs dla kandydatek na położne rozpocznie się w Poznaniu dnia 1. kwietnia 1925 r. Zgłoszenie o przyjęcie na kurs należy wnieść:

1) w Toruniu i w Grudziądzu do Magistratu,

2) pozatem do Starostwa Powiatowego, w którego obwodzie zamieszkuje wnioskodawczyni.

Do wniosku należy dołączyć:

- 1) poświadczenie lekarza powiatowego o stanie zdrowia fizycznego i umysłowego;
- 2) poświadczenie policji miejscowej, że kandydatka cieszy się dobrą opinią, nie była sądownie karana i nie miała dzieci nieślubnych;
- 3) świadectwo chrztu lub urodzenia;
- 4) świadectwo powtórnego szczepienia ospy.

Zamężne kandydatki muszą dołączyć własnoręcznie podpisane zezwolenie męża. Zasadniczo nie mogą być przyjęte kandydatki niżej lat 20 i ponad 30. W wyjątkowych i szczególnie zasługujących na uwzględnienie wypadkach może wyjątkowo Starostwo Krajowe inaczej zdecydować.

Kandydatki z Województwa Pomorskiego, które zobowiążą się wypełniać przez trzy lata obowiązki położonej obwodowej, w obwodzie wskazanym przez władzę administracyjną, płacą za cały kurs 240,— zł.

Kandydatki z Województwa Pomorskiego, które zamierzają wolno praktykować, za cały kurs 720,— zł.

Oplaty powyższe świadczone będą w Kasie szkoły położonych w miesięcznych ratach z góry. Starostwo Krajowe zastrzega sobie każdego czasu prawo zmiany powyższych opłat — stosownie do potrzeby.

Kandydatki otrzymują pomieszkanie, i utrzymanie III kl. Każda kandydatka winna posiadać bieliznę, ręczniki, pościel i naczynie do jedzenia.

Przed przyjęciem na kurs odbędzie się egzamin z rachunków, czytania i pisania.

Kandydatki muszą się stawić 4. marca 25 r. o godzinie 9-ej w gmachu Starostwa Krajowego Pomorskiego w Toruniu, ulica Mostowa 13, celem poddania się egzaminowi wstępnemu, po czem rozstrzygnie się, czy kandydatka będzie na kurs przyjęta.

Po odbytych egzaminie wstępnym wracają kandydatki do domu.

Kandydatki, które egzamin złożyły, zostaną pisemnie powołane na kurs.

Starostwo Krajowe zastrzega sobie prawo powołania na kurs tylko te kandydatki, które będzie uważało za odpowiednie.

Ostateczny termin składania podań upływa dnia 1. stycznia 1925 r. Po tym terminie nadesłane wnioski, bezwzględnie będą oddalone.

Toruń, dnia 15. listopada 1924 r.

Starosta Krajowy Pomorski.
(—) Dr. Wybicki.

Powyższe podaję do wiadomości interesowanych.

Puck, dnia 25. 11. 1924 r.

Starosta: Lipski.

504.

Obwieszczenie w sprawie wydawnictwa „Tablic Miar Metrycznych“.

Główny Urząd Miar zawiadamia, że ukazały się „Tablice miar metrycznych“. Tablice te są najlepszym i bodaj jedynym polskim wydawnictwem tego rodzaju pod względem formy opracowania.

Zawierają one, prócz niezbędnych wiadomości o wielkości i wzajemnym stosunku jednostek miar układu metrycznego, także podobizny główniejszych narzędzi mierniczych w kształcie, w jakim rzeczywiście są wyrabiane i dozwolone istniejącymi przepisami do używania w obrocie publicznym. Na rysunkach tychże narzędzi uwidocznione są odczyty legalizacyjne, wybijane na nich po sprawdzeniu przez Urzędy Miar na dowód ich legalności i dokładności.

Powyższe podaje się do wiadomości i ewentualnego użytkowania. Zamówienia na rzeczony tablice należy kierować bezpośrednio do Gł. Urzędu Miar w Warszawie ul. Elekoralna 2.

Puck, dnia 15. 11. 1924 r.

Starosta: Lipski.

505.

Zatwierdzenie przełożonego obszaru dworskiego w Poczerninie.

Dotychczasowy przełożony obszaru dworskiego w Poczerninie p. Ewy wyprowadził się z powiatu

Wobec tego zatwierdziłem p. Adama Tańskiego, dzierżawcę domeny Poczernino, jako przełożonego obszaru dworskiego w Poczerninie.

Puck, dnia 5. 11. 1924 r.

Starosta: Lipski.

506.

Obwieszczenie Urzędu dla Rozbitków w Pucku dot.: desek znalezionych na wybrzeżu przy Karwi i Ostrowie.

Dnia 20 października 1924 r. znaleziono na wybrzeżu przy Karwi i Ostrowie około 150 desek 4—6 m. długości i 15—40 cm. szerokości, zaopatrzonych w dwie czerwone kropki.

Właściciel desek zechce się zgłosić do dnia 25 grudnia 1924 r. w tut. Urzędzie dla Rozbitków, gdzie może własność odebrać po zapłaconiu powstałych kosztów.

W razie niezgłoszenia się właściciela, będą deski te traktowane jako przedmioty nie mające właściciela i postąpi się wedle § 35 ustawy o rozbitkach z dnia 17. V. 1874 r.

Puck, dnia 19. 11. 1924 r.

Naczelnik Urzędu dla Rozbitków
Lipski.